

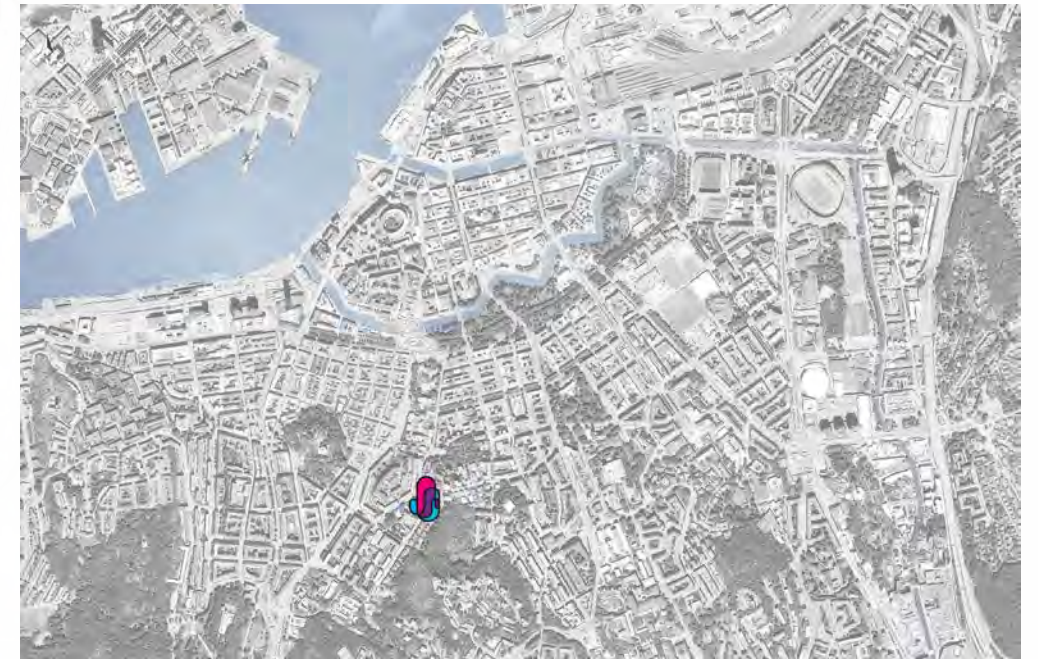
City i samverkan - 1:e april 2025

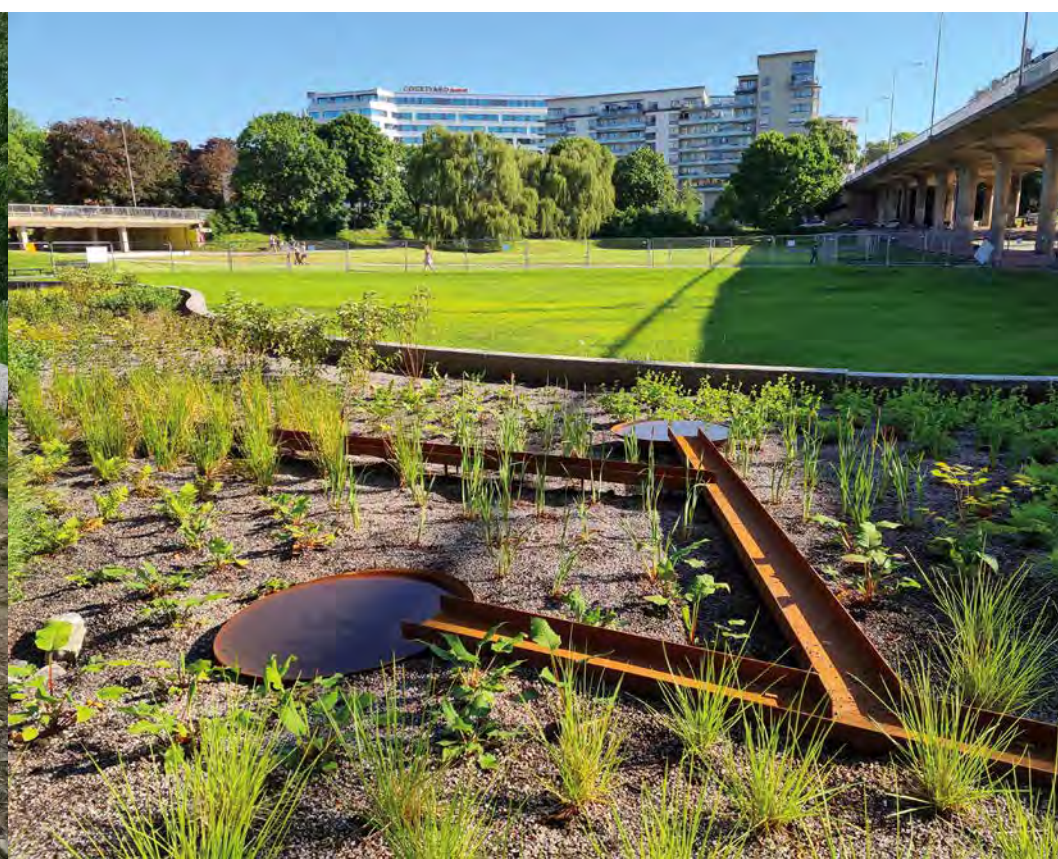
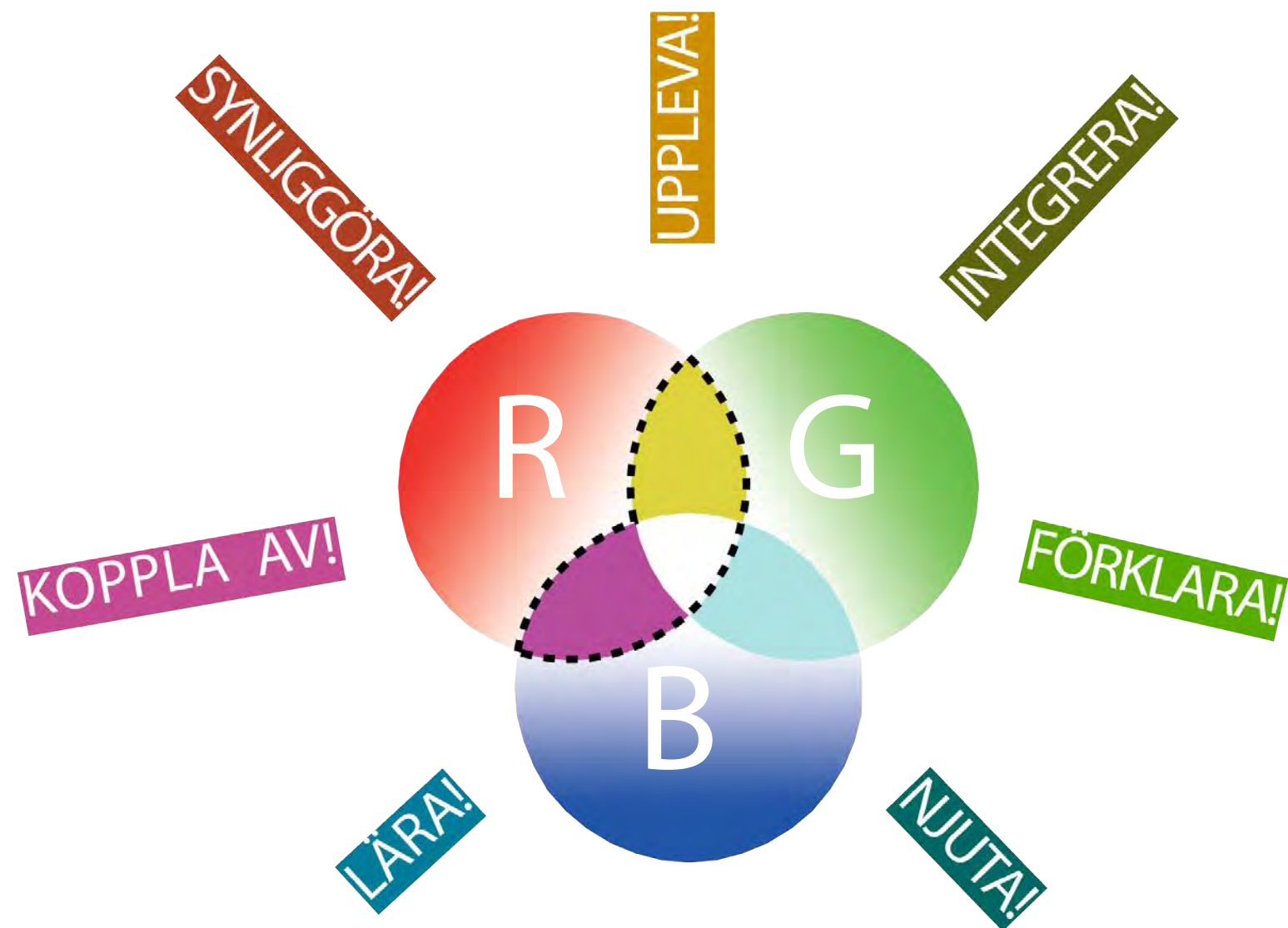
Mattias Gustafsson

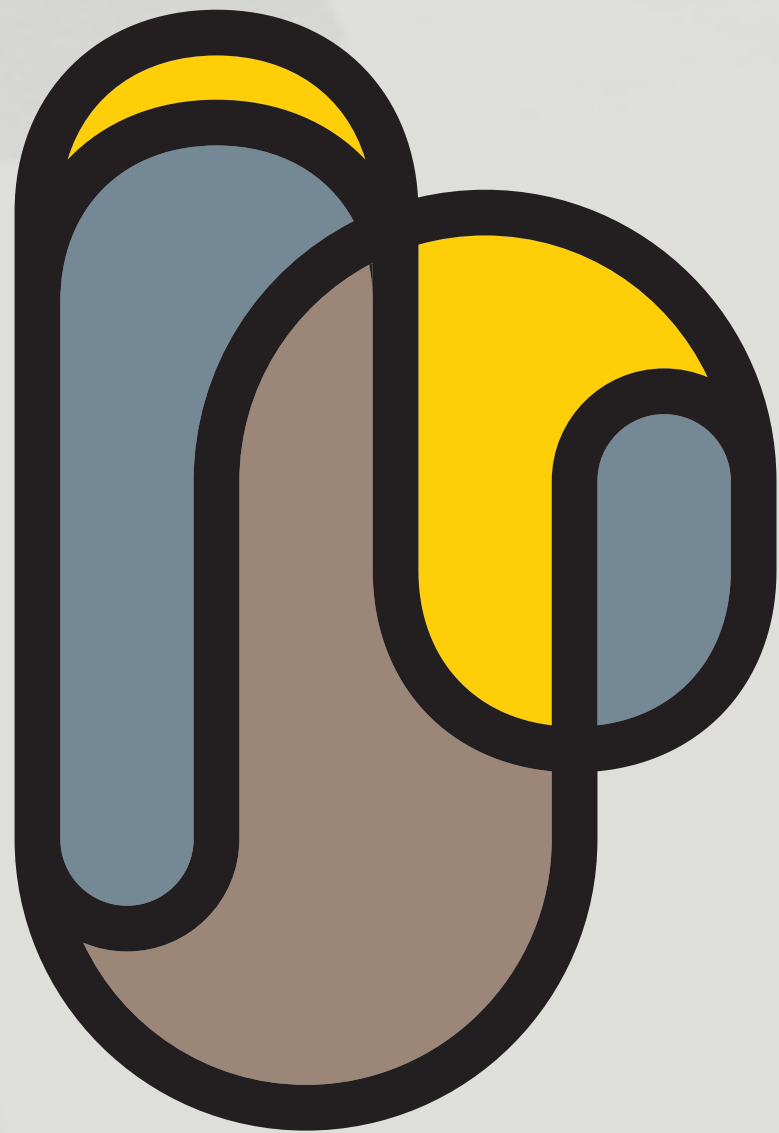
Landskapsarkitekt, Urbio

Hur kan man grönifiera en stadskärna?

**ETT TANKE-
EXPERIMENT!**

Kymlinge

Urban rockad

T-centralen

Urban rockad

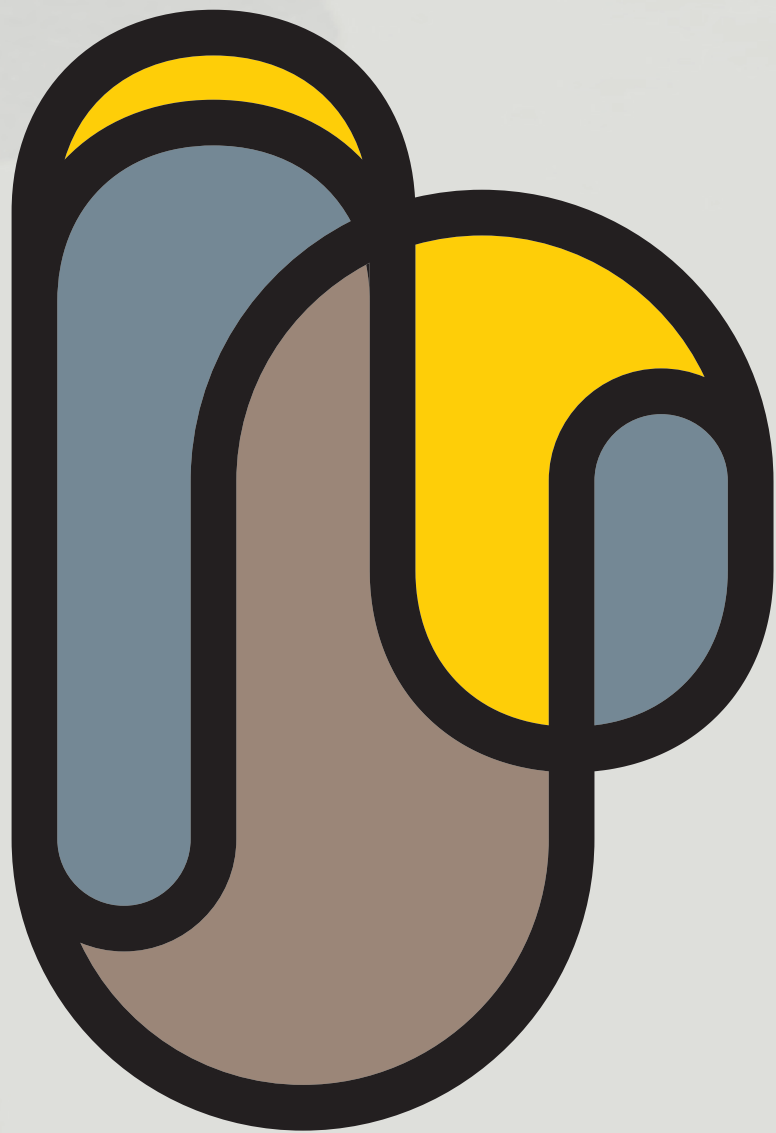
Urban rockad

Urban rockad

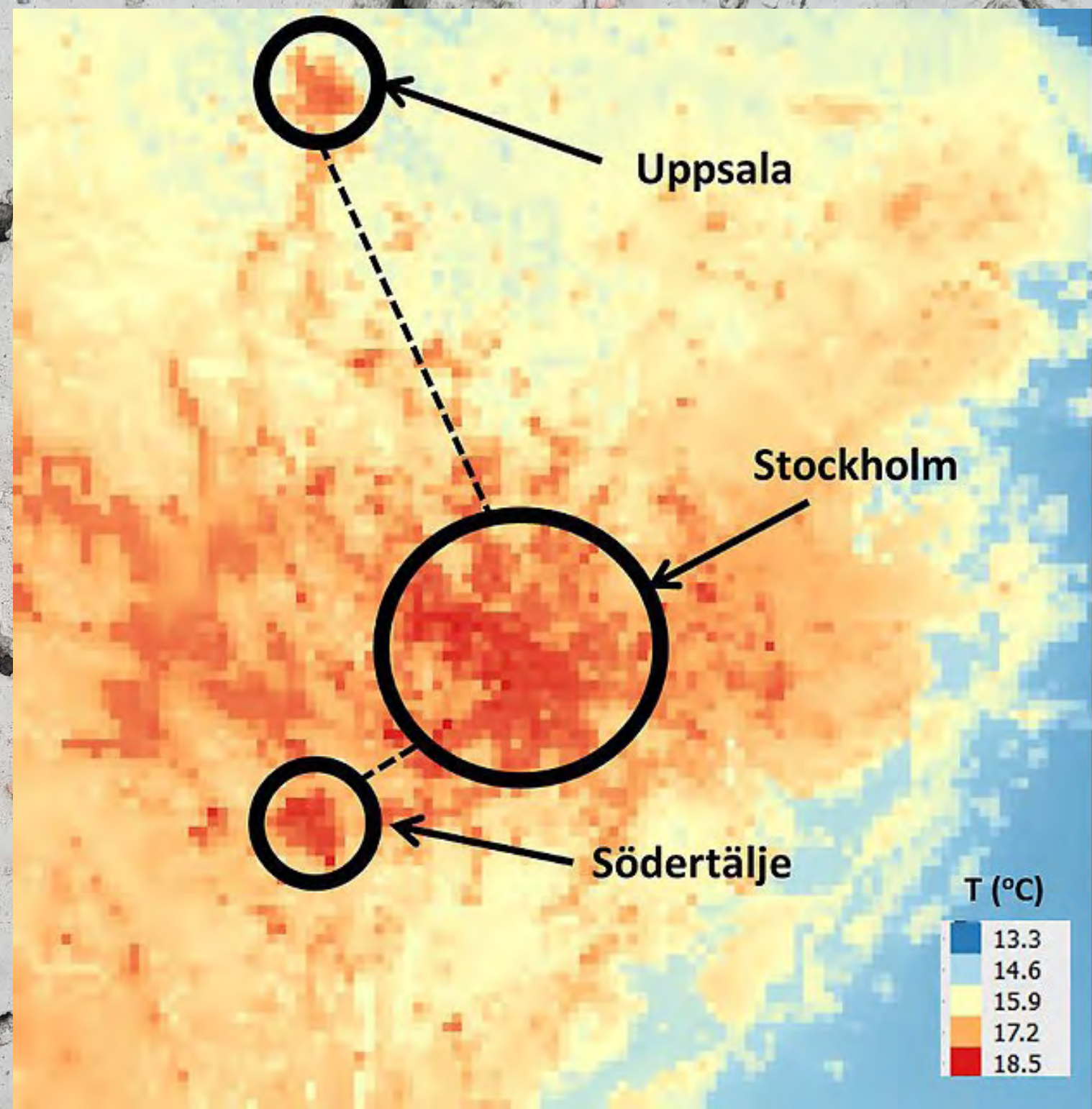
Urban rockad

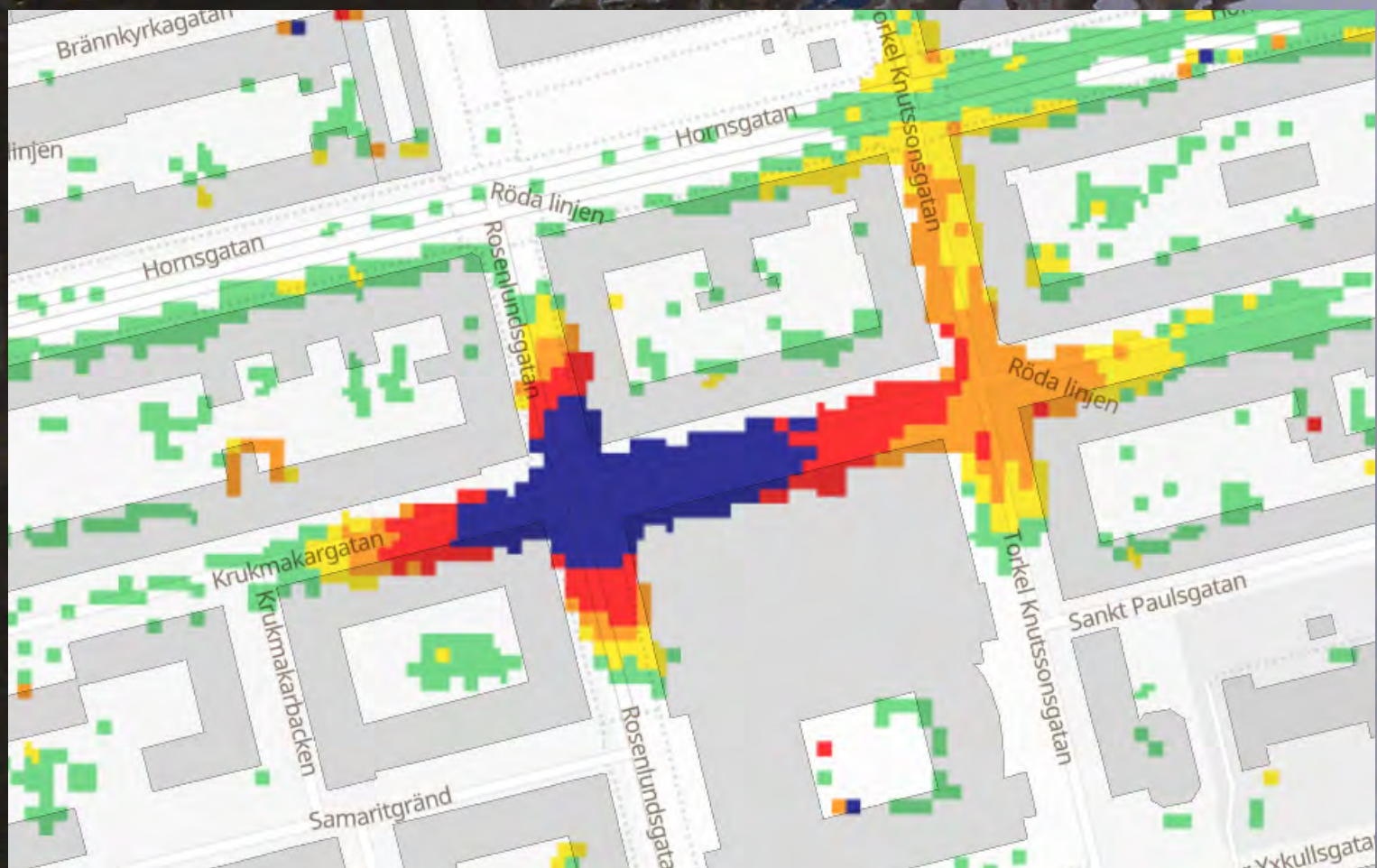
GRÖNSKA I STADSKÄRNAN?

Urbana värme-skärgårdar

Skyfall och hydrotopografi

Argument för stadsgrönska - STADSBOR OCH BESÖKARE

Lövsus, bisurr, fågelkvitter bidrar till attraktiva ljudlandskap

Lövskugga skyddar mot UV-strålning

Tar upp luftburna partiklar
Minskar buller

Dämpar vind och blåst

**Skapar trivsamma
lokalklimat och
vistelsemiljöer**

Ökad livskvalitet!

Bidrar till återhämtning

Sänker blodtrycket

Reducerar stress

Ökar tiden för utevistelse
och uppmuntrar till rörelse

Bidrar till upplevelsevärden
och naturpedagogiska insikter

Argument för stadsgrönska - FÖRETAG/NÄRINGS LIV

Minskar sabb och klotter?

Ökar intäkterna!

Rätt utformad och skött grönska minskar upplevd otrygghet

Bidrar till nöjda kunder

Minskar personalens sjukfrånvaro

Skapar trivsamma lokalklimat och vistelsemiljöer

Förbättrar personalens arbetsattityd - ökad produktivitet

Argument för stadsgrönska - FASTIGHETSÄGAREN

Minskar risken
för översvämning

Minskar behovet av
fastighetskyllning

Rätt utformad och skött
grönska minskar upplevd
otrygghet

Dämpar dagvattenflödena
vid regn och skyfall

Lövskugga skyddar
mot UV-strålning

Bidrar till nöjdare
hyresgäster

**Skapar trivsamma
lokalklimat och
vistelsemiljöer**

Ökar fastighetsvärdena!

Argument för stadsgrönska - SAMHÄLLET

Minskar risken
för översvämning

Hushåller med
skattemedlen!

Dämpar
värmeöeffekter

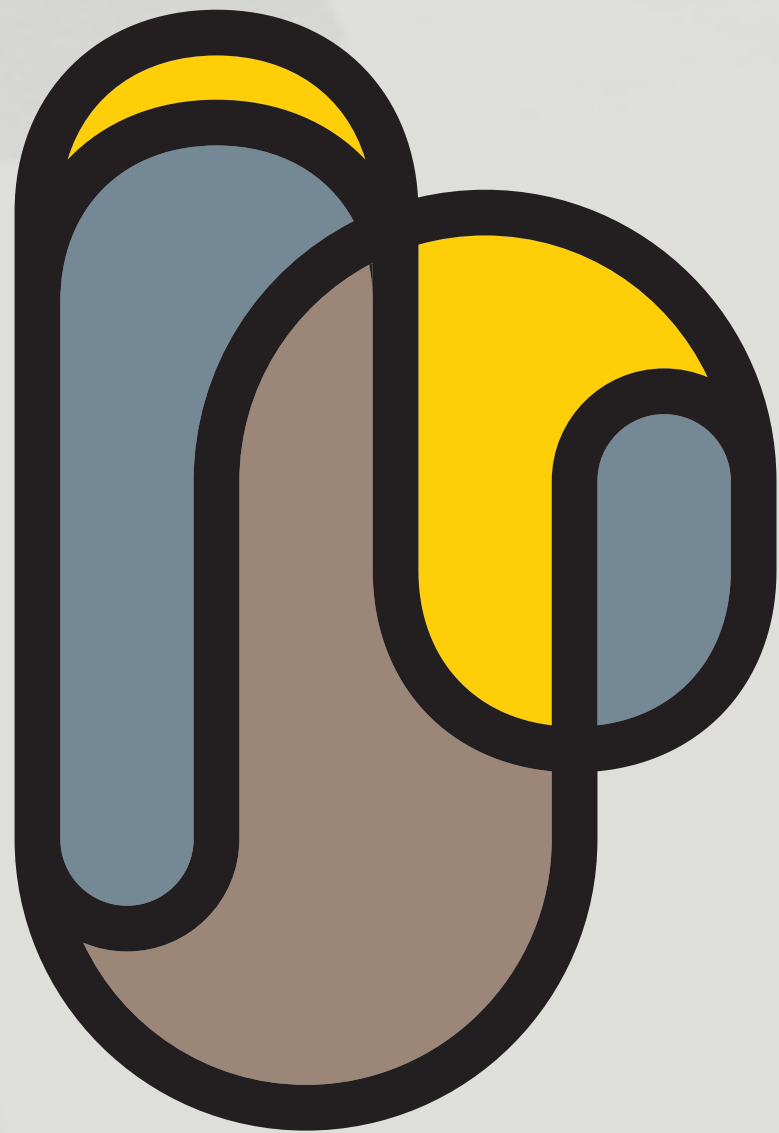
Minskar
sjukfrånvaro

Binder näring
och koldioxid

Rätt utformad och skött
grönska minskar upplevd
otrygghet

Skapar trivsamma
lokalklimat och
vistelsemiljöer

Understödjer biologisk
mångfald

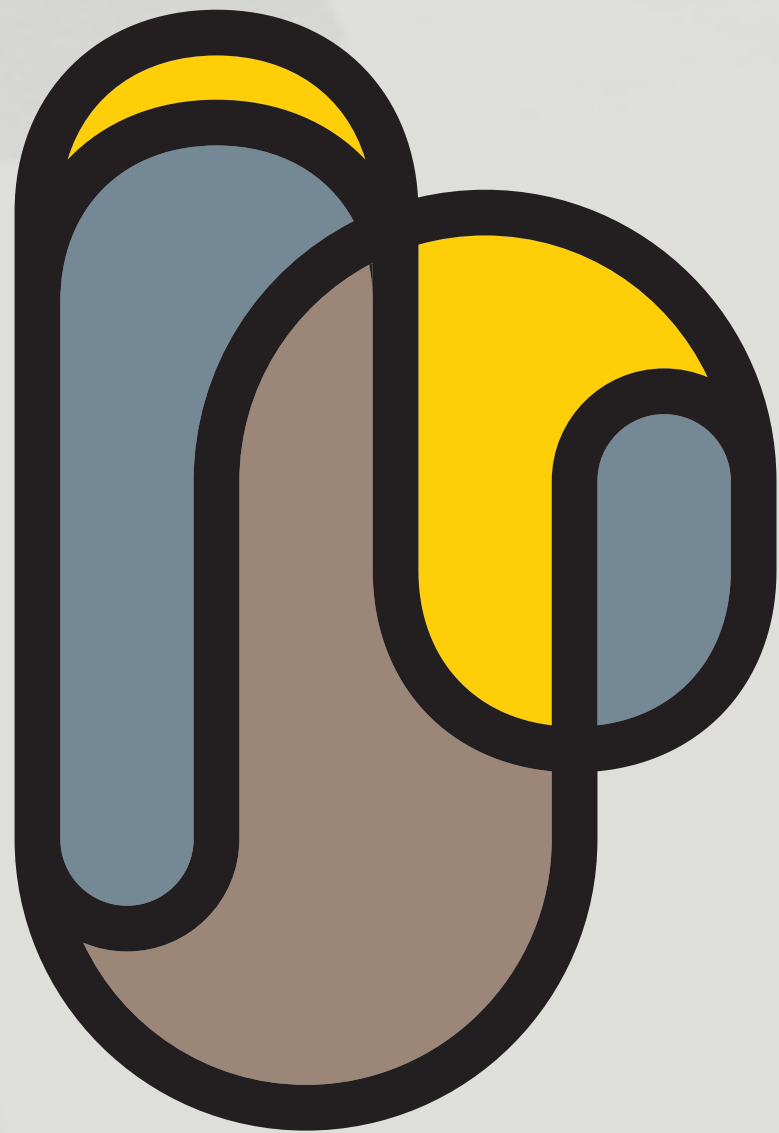
STADSGRÖNSKANS UTMANINGAR

Det mångfotade trampet

Underjordisk infrastruktur

URBANA LANDSKAPS MÖJLIGHETER

An aerial photograph of a city grid, likely in Sweden, showing a dense arrangement of buildings, streets, and parks. The image is tilted at an angle. Several labels in bold black text are overlaid on the image to identify specific urban features. The labels are: 'Taklandskap' (Roofscape) in the upper left, 'Fasader' (Facades) in the upper right, 'Park' in the middle left, 'Gårdsrum' (Courtyard) in the center, 'Torg' (Market square) in the lower left, and 'Gator och stråk' (Streets and paths) in the lower right. The image shows a mix of residential and commercial buildings, with some larger structures and many smaller ones. The streets are narrow and closely spaced, and there are several parks and green spaces interspersed among the buildings.

Taklandskap

Fasader

Park

Gårdsrum

Torg

Gator och stråk

Trivsamma mötesplatser

Substrat-revolutionen!

Porositeten

Mikroskogar

Plantera-där-det-går-grönska

Sinnliga vardagsupplevelser

Trottoarträdgårdar

Blomstrande impediment

A photograph of a building facade almost entirely covered in dense, vibrant green ivy. Several large, rectangular windows are visible, reflecting the sky and surrounding foliage. The ivy leaves are small and heart-shaped, creating a thick, textured green wall. A green banner with white text is positioned in the lower right corner.

Törnrosafasader

Torrängstak

Årstidsvariationer

Vattentorg

Sportfiske i Stockholms ström

Utvecklingsstadier hos havsöring

Fisket i Strömmen har varit fritt för stockholmare sedan länge. Rättigheten till fiske på Kronans vatten reglerades av Riksrådet redan 1436 och i drottning Kristinas privilegiebrev 1632. 1985 infördes lagen om fritt handredskapsfiske i Mälaren och skärgården och gäller därmed även i Strömmen.

Unik närnatur

Jullax fångad vid Operan.

Varje år fångas 100-tals laxar och öringar i Stockholms ström. Rekordet för lax är 21,8 kg men större har tappats, något att betänka vid val av fiskeutrustning. 10-13 fots spö med 0,35-0,60 mm lina rekommenderas.

En bra vattenföring ökar förutsättningarna för ett lyckat fiske efter lax och havsöring.

Hela sträckan mellan stadshuset uppe vid Mälaren och Blockhusudden på Djurgården har ett bra lax- och öringfiske.

Håvbåtsfiskare. 1941. Ett allt renare vatten i samverkan med uthållig fiskevård har numera gett Stockholms ström ett unikt fiske.

Håvbåtarna omnämns redan från 1520. Under 1930-1940-talen fanns det drygt 50 håvbåtar. Numera finns det tre äldre och en nybyggd håvbåt i Strömmen.

Hur bra lax- och öringfisket en gång var vet man inte säkert. Kung Adolf Fredrik skall 1771 ha låtit utplantera lax och öring vid Slottet. Ett lyckat försök 1973 ledde till utsättningar i större skala från 1976.

Varje år utplanteras ca 25.000 smolt. Den naturliga reproduktionen missgynnas av reglerad vattenföring, så utsättningarna tryggar fisket.

TECKENFÖRKLARING

- Mälaren
- Östersjön
- Fiskefärder 1/7-31/12, (Märka parter)
- Fiskefärder, ej fiske 1/11-31/12
- Flugfiskevård

På kartan kan du se var de strömmande sträckorna finns med ståndplatser för lax och havsöring. Flugfiskare vadar ibland ut vid norra Strömparterren. Namn inom citationstecken är inbifna fiskares smeknamn på populära fiskeplatser. Vid lekplatsen kan lax- och öringleken ses under okt-nov.

Ögonpunktsrom, storlek 5 mm Ø.

Gulsäcksyngel, längd 22 mm.

Havsöringsyngel, längd 25 mm.

Stirr, 1år, naturlig storlek.

Smolt, 2år, naturlig storlek.

Havsöring *Salmo trutta* (Linné).

Lax *Salmo salar* (Linné).

Illustrationer: Stefan Hansson

I havet har lax och öring samma silverblanka kamuflagefärg och är snarlika i övrigt. Öringen jagar strömming, småfisk och smådjur i skärgården medan laxen växer sig stor på strömming och skarpsill till havs runt Gotland och Bornholm. På hösten är det dags för lek.

Stockholm bjuder på många fiskeplatser. Havsöring fångad mellan Riksbron och Norrbro.

Vuxna mörkfärgade lekfishar leker om senhösten i Strömmen - leken ses bäst från Norrbro. Hanens underkäke är omformad till en krok till hjälp då han strider för sitt revir. Rommen täcks med grus av honan. Lekfisharna återvänder sedan till havet.

Lax i lekdräkt. ♂

Havsöring i lekdräkt. ♂

Under vintern silar vatten igenom grushögen med den gömda rommen.

Till våren kläcker rom-kornet, det 20 mm stora gulsäcksynglet blir snart en stirr, lax eller havsöringsunge, som lever i sötvatten under 1-3 år.

En vår när ungen är mogen för livet i havet, ca 15 cm stor, benäms den smolt. Då blir den silverfärgad och präglas på det vattendrag den vandrar ut ifrån. 2-4 år senare återvänder den som vuxen för lek.

Vid Avaån i Tyresö fångas varje höst leköringar som kramas på rom och mjölke. Efter befruktning läggs rommen in på en laxodling. Efter 1,5-2,5 år utplanteras öringungarna i Strömmen och i restaurerade bäckar som mynnar i skärgården.

The city of Stockholm welcomes you to fish her waters free of charge. Every year anglers catch hundreds of salmon and sea trout.

Above you can see a newly caught sea trout, some hoop-net boats from 1941, sea trout in different stages of development and an adult salmon. The sign also shows sea trout and salmon males in spawning colours.

The map shows where fast flowing stretches of water usually occur, i.e. good salmon and sea trout habitats.

For further information please contact Stockholm Visitors Board at Vasagatan 14 or visit: www.stromstararna.se.

Det är vi som ordnar Lax och Öring till Strömmen:

HEBA
FASTIGHETS AB

Fortum

Stockholms stad

Välkommen till fritt handredskapsfiske i Stockholms ström

Ett 30-tal fiskarter gör Strömmen till det artrikaste fiskevattnet i Stockholmsregionen. Mest känt är fisket efter havsöring under höst, vinter och vår och lax på sommaren och hösten. Nors, strömming, braxen och abborre finns i stor mängd under lektiden på våren. Abborre, gös och stor gädda fiskas främst under senvintern fram till sommaren.

www.stromstararna.se

Fiskehubbar

Bärvoljär

Vasagatan RGB

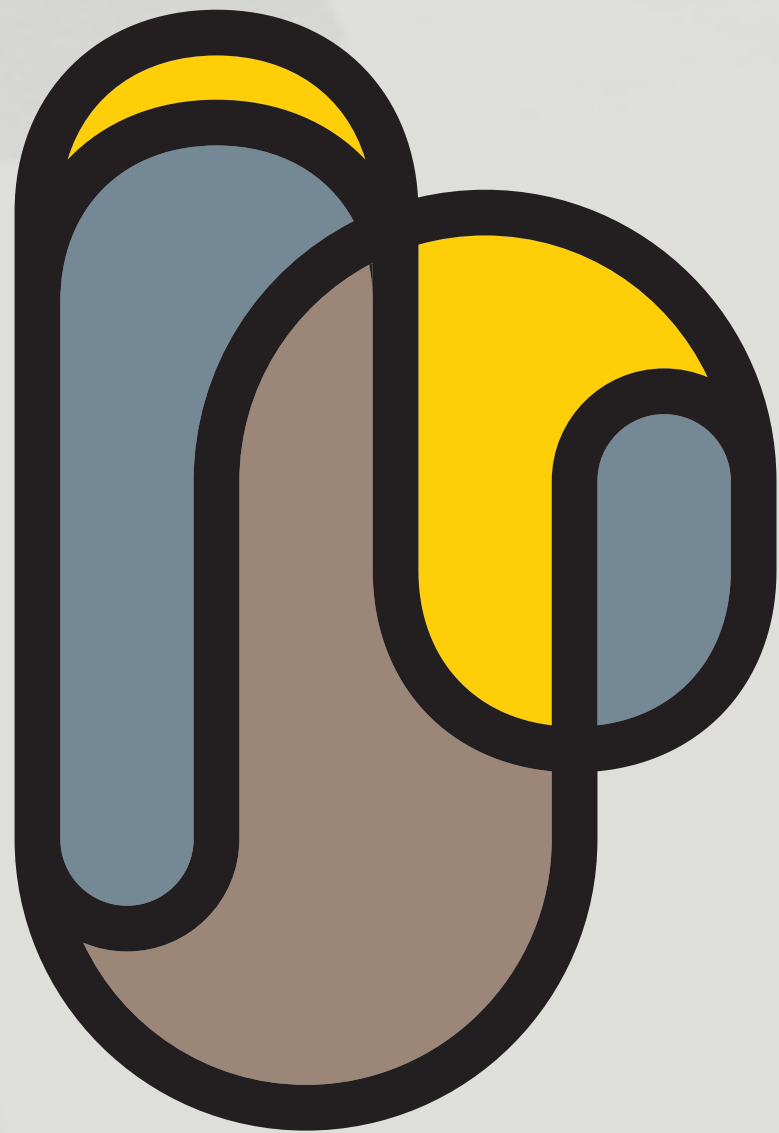

Vasagatan RGB

Sommargator - ett första steg

**Tack för er
uppmärksamhet!**

www.urbio.se

mattias.gustafsson@urbio.se

